

LATVIJAS ARHITEKTU BIROJU ASOCIĀCIJA

PROFESIONĀLA NEATKARĪBA. PAŠNOTEIKŠANĀS. IZAUGSME.

Anda Kursiša, LAS Valdes locekle, LABA Valdes locekle

PROFESIONĀLA NEATKARĪBA

ARHITEKTŪRAS LIKUMS (projekts)

Līdz šim arhitektūra ir bijusi pārāk šauri interpretēta, nepilnīgos un sadrumstalotos likumdošanas aktos.

ARHITEKTŪRAS LIKUMS radīs labvēlīgus nosacījumus kvalitatīvas arhitektūras pieejamībai visām sabiedrības grupām.

Likums nosaka kvalitatīvas arhitektūras principus un par to īstenošanu atbildīgās personas, reglamentē arhitekta un ainavu arhitekta profesijas un to **pašpārvaldes kārtību** Arhitektu kolēģijā.

Esošā situācija ar BVKB uzturēto būvkomersantu reģistru (BKR) ir neapmierinoša, BVKB neīsteno kontroles funkcijas arhitektūras pakalpojumu sniegšanā. **Patlaban arhitektūras pakalpojumu var sniegt faktiski jebkurš uzņēmums. Publiskajos iepirkumos līdz 60 000 – 70 000 ekskluzīvi uzvar lēto cenu starpnieku uzņēmumi, kas strādā ar dažāda veida pārkāpumiem.**

PAŠNOTEIKŠANĀS

SERTIFICĒTU ARHITEKTU KOLĒĢIJA

ARHITEKTU BIROJU REĢISTRS

Kolēģijas mērķis ir nodrošināt arhitekta un ainavu arhitekta profesiju reglamentāciju
lai rūpētos par savu profesiju prestižu,
veicinātu arhitektu un ainavu arhitektu
profesionālo izaugsmi, attīstītu
profesionālos standartus profesiju un
sabiedrības interesēs, kā arī, lai izpildītu
šajā likumā un citos likumos noteiktos
uzdevumus.

Kolēģija ...ir tiesīga pārstāvēt **sertificētu arhitektu un ainavu arhitektu intereses** un viedokli attiecībā ar valsts un pašvaldību institūcijām un sabiedrību, sadarboties ar valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī **piedalīties normatīvo aktu sagatavošanā un pilnveidošanā**

Uzņēmums ir tiesīgs lietot vārdus „arhitektu birojs”, ja **vairākums kapitāldaļu pieder vienam vai vairākiem sertificētiem arhitektiem** un **tā galvenais darbības veids ir arhitektūras un ainavu arhitektūras pakalpojumu sniegšana** (īsināts skaidrojums)

ARHITEKTU SAVIENĪBAS LOMA

Profesionālās radošās organizācijas jēdziens un darbības mērķis

Profesionālā radošā organizācija ir biedrība, kas reģistrēta profesionālo radošo organizāciju reģistrā un atbilst šādiem nosacījumiem:

1) tajā pēc profesionālās mākslinieciskās jaunrades principa brīvprātīgi apvienojušās ne mazāk kā 50 **fiziskās personas, un šo personu uzņemšanai ir noteikti profesionālie kritēriji;**

LAS ir Arhitektūras likuma virzītājs no 2014. gada.

LAS atbalsta Kolēģijas un Arhitektu biroju asociācijas izveidi.

Arhitektu biroju asociācija ir atvērta visiem, kam rūp nozares attīstība un kvalitatīva pašpārvalde.

LAS savā darbībā turpinās realizēt arhitektūras kvalitātes, izglītības, un kultūras nozares virzienus.

Mēs nākotnē redzam LAS kā arhitektūras izcilības, Izglītības un informācijas centru, gan profesionāliem arhitektiem, gan veidojot izpratni plašākai sabiedrībai.

Saskaņā ar likumprojektu, LAS ir pārstāvēta Kolēģijā.

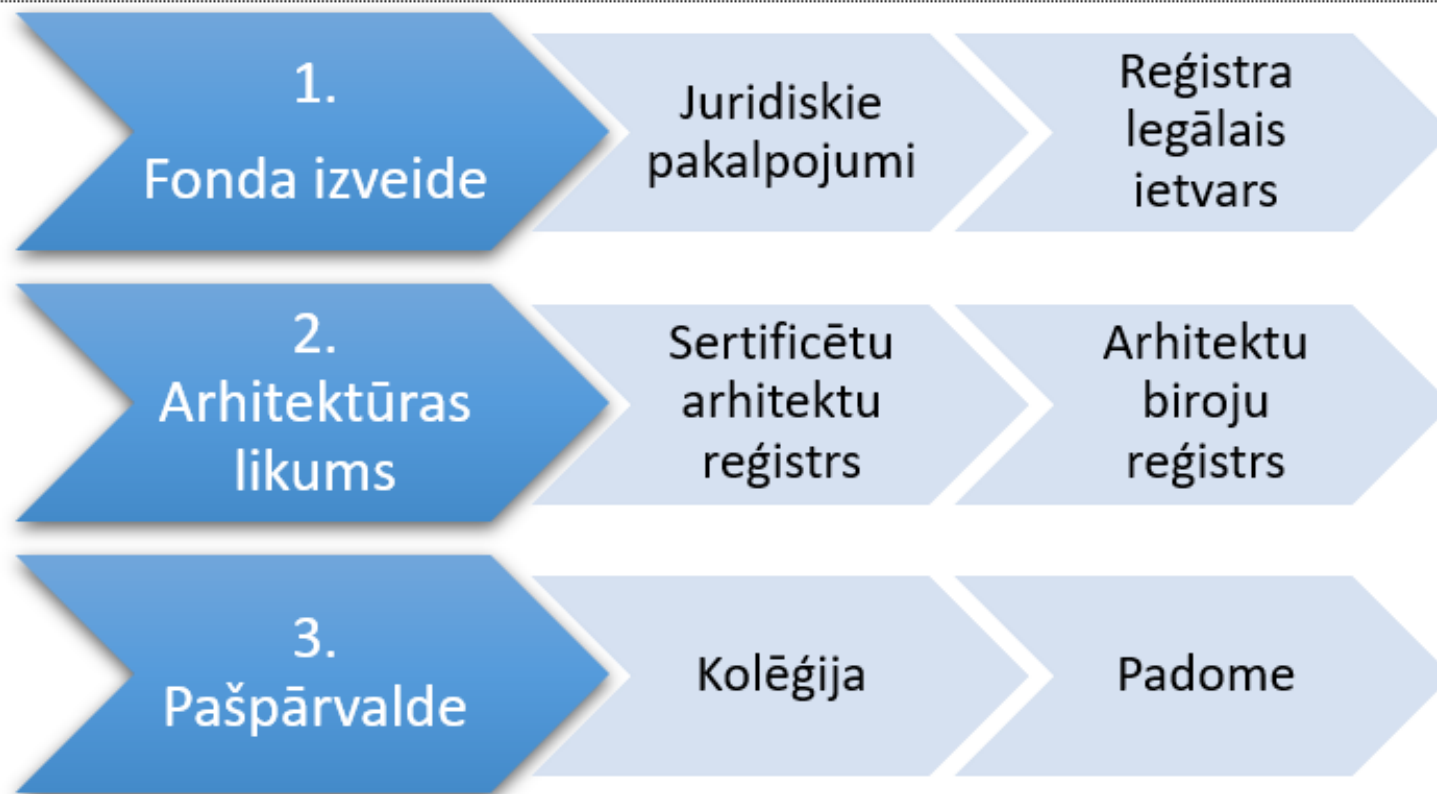
LATVIJAS ARHITEKTU BIROJU ASOCIĀCIJA

Plānotais Arhitektūras likums nosaka Arhitektu kolēģijas pašpārvaldes principu.

Arī sertificētu arhitektu un arhitektu biroju reģistram jābūt neatkarīgam, mums jāīsteno tiesības uzlabot un kontrolēt arhitektūras pakalpojumu kvalitāti.

Līdzšinējā reģistrācijas sistēma ļauj sniegt arhitektūras pakalpojumus praktiski jebkuram būvkomersantam, nodarbinot nekvalificētas personas un parakstu tirgotājus.

Šī sistēma devalvē arhitekta darbu un profesijas jēgu.

100% PAŠPĀRVALDE UN PROFESIONĀLA NEATKARĪBA

Arhitektu biroju reģistrācija un pakalpojumu kvalitātes kontrole

Darba devēju interešu aizstāvība nacionālā līmenī, t.sk. izglītībā

Darba ņēmēju tiesību nodrošināšana un juridiskais atbalsts

Arhitektūras kvalitāte par adekvātu cenu publiskā iepirkumā un privātā sektorā

Likumdošanas lobijs, vadlīnijas, rokasgrāmatas, tipveida līgumi

IZAUGSME/ nākotnes modelis

VIDĒJAIS ES RĀDĪTĀJS: 1 SERT. ARH. UZ 1000 IEDZĪVOTĀJIEM (LATVIJĀ 750, 0.4 UZ 1000 IEDZ.

VISMAZ **1500** SERTIFICĒTI ARHITEKTI, AR IESPĒJAMU SERTIFIKĀTA GRADĀCIJU

300 KONKURĒTSPĒJĪGI ARHITEKTU BIROJI

(>50% daļu pieder sert.arh.)

60-80 MEUR KOPĒJAIS APGROZ.

Jaunas darba vietas Rīgā un reģionos, reemigrācija, studentu atgriešanās

Konkurētspējīgs un caurspīdīgs atalgojums

Līdzvērtīgs atalgojums sievietēm

Prakses un mentoringa programmas jauno arhitektu integrācijai

Lielāki un konkurētspējīgāki biroji

KO PAR MUMS PADOMĀS...

PASŪTĪTĀJU IEGUVUMI

Arhitektu biroju reģistrācija un biroju darbības kontrole. Tiesiskā paļāvība.

Pasūtītājs vienmēr būs drošs, ka pakalpojumu sniedz reģistrēts arhitekts un reģistrēts arhitektu birojs.

Arhitektūras kvalitāte publiskā iepirkumā.

Ievērotas sabiedrības intereses saņemt tādu arhitekta pakalpojumu, kā to nosaka arhitekta profesijas standarts un nozares labā prakse.

Skaidras lomas procesā: arhitekts projektē, būvnieks būvē, būvuzraugi uzrauga.

Nozares vienošanās par profesionāliem un godīgiem iepirkumu noteikumiem

Administratīvā sloga mazināšana publiskā iepirkumā, vadlīnijas, rokasgrāmatas, tipveida līgumi.

Arhitektu neatkarība ļauj īstenot tādus projektus, kas veicina resursu ekonomiju.

Ietaupīti budžeta līdzekļi atkārtotos un apturētos iepirkumos, nekvalitatīvu projektu pārprojektēšanā, ietaupītas papildu izmaksas būvniecībā, ievēroti reāli darbu termiņi.

+ NACIONĀLĀ DROŠĪBA

+ ADMINISTRATĪVĀ SLOGA SAMAZINĀŠANA IEPIRKUMĀ

+ DAVOSAS DEKLARĀCIJA, RESURSU EKONOMIJA /ZAĻAIS KURSS/

KĀPĒC TAGAD?

1. Arhitektūras likuma virzība, 01.06.2024. 1. lasījums Saeimā
2. Davosas deklarācijas un Jaunā Bauhaus iekļaušana nacionālajos Arhitektūras stratēģijas dokumentos.
3. Nacionālās drošības jautājumi, gan iepirkuma, gan droša (izsekojama) izpildītāja un datorprogrammu līmenī.
4. Administratīvā sloga samazināšana ir populārs sauklis, taču aiz tā bieži tiek virzītas sabiedrības interesēm pretējas un bīstamas idejas (saskaņošana pēc noklusējuma, atteikšanās no obligātas autoruzraudzības objektiem publiskā vidē, utt.). Šo saukli varam piepildīt ar saturu un izmantot jēgpilni.

STATUSS 23.02.2024.

20 DIBINĀTĀJI UN BIEDRI, NO TIEM 18 LAS BIEDRI (T.SK. 6 LAS PADOMES LOCEKĻI)

PIRMAIS PRINCIPS

2B ARHITEKT

GRIETĒNS UN KAGAINIS

ARHIS

AB3D

ARTEKS

DIDRIHSONS ARHITEKTI

ARTEKS

A+Sh

J. POGAS BIROJS

MADE ARHITEKTI

SARMA&NORDE

AIG

I.KALVELES BIROJS

RUUME ARHITEKTI

DEPO PROJEKTS

LAUDER ARCHITECTS

MARK ARHITEKTI

LEJNIEKU PROJEKTĒŠANAS BIROJS

MUUR

VIRTU

19.02.2024. IESNIEGTS REGISTRĀCIJAS PIETEIKUMS UR

KAS NOTIKS, JA...

... pieņems Arhitektūras likumu:

Fonda biedri lems, vai un kā Kolēģija nodrošina pašpārvaldi.

- ja izdosies juridiski sakārtot, iemaksas ABF var kļūt par biroju avansa nodevu vai dalības maksu Kolēģijā;

- ja Kolēģija darbojas ideāli, var lemt par Fonda likvidēšanu, jo mērķi ir sasniegti;

- vai turpināt sabiedriski aktīvu darbu kā līdzīgas darba devēju organizācijas.

... nepieņems Arhitektūras likumu -

Fonds strādās kā darba devēju lobijs, risinot nozares jautājumus:

- iepirkumu nozares higiēna;

- darba devēju intereses izglītībā;

- likumdošanas atbalsts;

- citi jautājumi, par ko lems biedri.

PALDIES PAR UZMANĪBU !

**Latvijas
Arhitektu
savienība**

Torņa iela 11, Rīga, LV-1050, Latvija, tel. +371 67212802, +371 20028097
latarh@latarh.lv www.latarh.lv